

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Pablo Picasso - „Plačící žena“, 1937 ●

Březen 2011

Jen se ztiš před Bohem, má duše, vždyť od něj je má naděje.

Žalm 62,6

Milé sestry, milí bratři, milí přátelé.

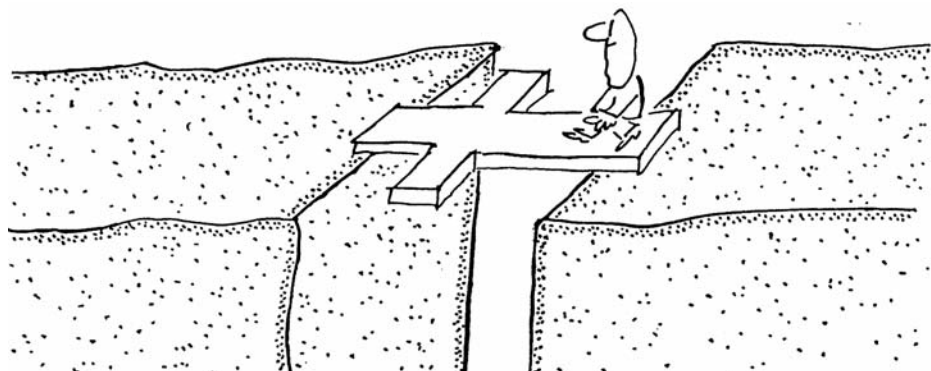
Toto číslo sborového dopisu spadá do postního období (Popeleční středa je 9. 3.) a je zajímavé, že právě tyto Katakomy jsou plné ekonomických čísel i úvah. Právě pohled Tomáše Sedláčka ze světa ekonomiky je impulsem, který bychom měli vnímat. Impulsem do postního období.

Co vlastně od postního období očekáváme? Nebo lépe – co nám toto období nabízí? Dobře si pamatuju, jak mě nadchla myšlenka bratra faráře Pavla Kuneše, na kterou se snažil upozornit studenty Arcibiskupského gymnázia. „To, co si odřeknete v tomto období, není samoúčelné. To, co si odepřete, bude ku prospěchu někomu potřebnému.“ A tak studenti dávali dohromady peníze, za které si byli zvyklí nakupovat pro sebe a nakonec celý obnos odeslali jako konkrétní pomoc. Považuji to za geniální přiblížení smyslu postního období. Skutečně nás vede k druhému člověku.

A přeče bych chtěl dnes připomenout ještě jiný rozměr. Ten základní, který si poslední dobou mám potřebu opakovat. Potřebuju hledat a nacházet zdroj síly pro život. A právě v postním období se smíme soustředit na Boží jednání. Na to základní a určující pro naše životy. Na Boží jednání v Ježíši z Nazareta. To jediné má určovat naše životy – odtud plyne i ten krásný důraz na postní období jako doby pomoci druhým. Boží jednání určuje vše v nás i kolem nás – ne naopak. Není to ani ekonomika, nejsou to dokonce ani naše vztahy ani naše touhy a ambice.

To není výčitka, že se nám to tak nedaří, to je povzbuzení, které si smíme připomínat. Všechno v našem životě smí určovat víra, že Bůh poslal na tento svět, do konkrétních lidských životů, Ježíše z Nazareta, aby zvěstoval hodnoty Božího království. A tohoto Ježíše nepřemohlo nic z toho, co si dělá nároky na vládu v tomto světě a v našich životech. A tak si to připomínejme, krok za krokem poznávejme, že i v našich životech má moc Ježíš Kristus, ten Vzkříšený. Pán Bůh nám v tom pomáhej.

Jiří Ort

Zápis

ze schůze staršovstva dne 17. 2. 2010

ZPRÁVY ZE SBORU

- mládež – máme radost, jak se schůzky rozjely a děkujeme za to
- biblická hodina – běží, končí Zacharijáše, začne se probírat Pavlova epištola do Říma
- biblická hodina pro st. mládež a třicátníky – tato setkání byla přesunuta na 3. úterý v měsíci

VÝLET 4. ČERVNA

- návrh M. Otrísala – památka Kryry (směr Karlovy Vary), Valeč, možnost navštívit vojenský prostor. Nápad oslovit Václava Cílka, znalce České krajiny, který by mohl být průvodce (za finanční obnos).

ŽIDLE

- stanoven finanční strop ve výši 120.000 Kč, který předložíme výročnímu sborovému shromáždění ke schválení.

SBOR

- výroční sborové shromáždění – bude 27. 2. 2011
- schválen seznam členů s hlasovacím právem dle předloženého seznamu

RŮZNÉ

- facebooková stránka sboru – staršovstvo souhlasí, Tomáš Vokatý založí stránku.
- sborová neděle – 20. března
- Velikonoce: Zelený čtvrtek zajistí senioři, Květná neděle káže T. Vokatý, za podpory třicátníků,
- akce otců: 14. května, výjezd k řepařské dráze
- je třeba se hlásit na sborovou dovolenou
- noc kostelů – domluven Ondřej Rada, Wunderbar band a Motýlí divadelní společnost
- byt – Vašek Španihel se domluví s Patrikem Kutou na problematických oknech
- do ohlášek dát prodej sborového majetku, který minule odsouhlasilo staršovstvo

Zapsal: **Miki Erdinger**

Zpráva kazatele sboru za rok 2010

Na začátku ohlédnutí za uplynulým kalendářním rokem v našem sboru bych se chtěl za nás všechny rozloučit s těmi, kteří zemřeli. Po statečném boji s rakovinou zemřely Hana Gottwaldová a Alena Pašková. Zemřel bratr Jaroslav Tajovský. Vzpomeňme také úmrtí pravidelného účastníka našich nedělních shromáždění bratra Dr. Jaromíra Círmana, byť nebyl členem našeho sboru. Děkujeme Pánu Bohu za životy těch, které si náš Pán již povolal k sobě.

Z našeho sboru odešli do sboru v Praze Braníku Iva a Pavel Jungwirthovi s dcerou Rút. Členství ve sboru ukončili i Sára a Tomáš Jungwirthovi. Do sboru v Táboře přestoupil Šimon Fojtů. Anděla a Jakub Němcovi přestoupili do sboru v Boskovicích.

V minulém roce jsme do společenství sboru přivítali Lenku a Annie Hubáčkovi, které byly obě pokřtěny a manžele Jiřího a Miroslavu Cucovi, kteří se vlastně vrátili zpět domů. Přivítali jsme i nově narozená miminka – manželům Ambrožovým se narodil syn Antonín, manželům Vojtěchovi a Kateřině Radovým dcera Anežka.

Synodní rada mě odsouhlasila tříměsíční studijní volno s tématem „Apoštol Pavel a Zákon“. Toto studijní volno jsem nastoupil v termínu leden až březen. Po tuto dobu mě zastupoval br. farář Josef Bartošek. Na tomto místě je dobré si uvědomit, kolik práce na sebe vzal Tomáš Vokatý jako kurátor, ale i Michael Otrísala i celé staršovstvo sboru. Znovu bych rád upozornil na spoustu drobné práce i rozhodování, které staršovstvo musí udělat. Vzhledem k tomu, že je v něm drtivá většina členů v aktivním pracovním věku a z toho mnoho nových, mladých členů s rodinami, na-

víc často čerstvě v práci, měli bychom jejich práci pro sbor velice cenit. Osobně staršovstvo přijímám s vděčností jako velikou pomoc a podporu pro svou práci.

Zvlášť bych se chtěl věnovat starosti o ekonomickou stránku fungování sboru a poděkovat sestře Věře Adamcové, která se nejen stará, ale také myslí na povinnosti, které sbor v této oblasti má. Můžeme mít velkou radost a být vděční za to, že sestra Eva Gembalová je ochotná tuto činnost po Věře převzít. Chci také poděkovat manželům Veberovým, kteří se věrně věnují sborové pokladně, ale i církevnímu tisku.

V praktických věcech se opíráme především o pomoc Patrika Kutý a Michaela Otrísala. Děkuji také těm, kdo se zúčastnili brigád – ať už ve sborovém bytě v Srbské nebo přímo ve sboru. Poděkování patří sestřám Jarmile Zezulkové a Haně Velátové, které se několik let staraly o sborovou knihovnu i Anně Trojanové, která se této službě po nich ujala.

Představím jednotlivá setkávání v našem sboru – není jich málo. Schází se dvě skupiny k biblickým hodinám – při týdenních setkáváních se schází většinou starší. Schází se nás málo, ale za sebe musím říct, že jsem za tato setkání vděčný. Promýšlíme s velkou otevřeností biblické texty, které nás stále znovu překvapují svojí aktuálností pro naše životy. V tomto roce knihu prorocství proroka Zacharjáše. Jednou měsíčně se po bytech schází skupinka třicátníků – tam probíráme pašijový příběh. To mohou všichni sledovat i na stránkách sborového dopisu. Tradičně se již stávají jarní a podzimní biblická soustředění na katolické faře v Tetíně. Je to nabídka pro všechny generace a jako taková je i přijímána. Na biblickou hodinu

pro děti přichází pravidelně 4 děti – a je s nimi radost pracovat. Rozjely se schůzky mládeže pod vedením Ondřeje Zikmunda a Jakuba Orta. Schází se v průměru 8 lidí. Ve všech sborech zažívají, jak těžké je rozjet takové schůzky a já jsem velice vděčný Ondřejovi, Jakobovi i všem, kdo na těchto setkáních pracují. Maminky s dětmi se snaží scházet jedenkrát týdně, pokud to dovolí choroby dětí. Každé setkání je velkým povzbuzením, je milé pozorovat, jak děti rostou a na setkání se těší. Pro maminky i pro mě jsou tyto schůzky vzácnou příležitostí k rozhovorům. Mám radost, že se nejen několik členů staršovstva přihlásilo do teologického kursu, který připravuje pražský seniorát. Pravidelné schůzky třicátníků jsme zrušili. Třicátnická generace je silně přetížená a na další pravidelné schůzky již nemá sílu – především z důvodu hlídání dětí. Snažíme se tedy o nepravidelná setkání, abychom měli možnost si spolu popovídat.

Rodiny s malými dětmi strávily první červencový týden v Perninku v Krušných horách. Znovu se ukázalo, jak vzácná je to příležitost k lepšímu vzájemnému poznání. Moc děkuji Marii Ortové, která celou akci organizuje.

Setkávání seniorů je stále vzácnou možností sdílení. Programy jsou rozličné a zajímavé, ale základem zůstává radost ze setkání.

Nabídka napříč generacemi je sborový výlet. Letos jsme jeli na Českou Sibir a do Tábora. Navštívili jsme nově osamostatněný sbor v Sedleci – Prčicích.

Staršovstvo rozhodlo o účasti sboru na akci Noc kostelů. Celá akce byla úspěšná a chceme v ní pokračovat. Hostem tentokrát byla sestra Jarmila Radová se svojí výstavou obrazů a hudební skupiny Rainbow gospel a Lipless Lincoln and the Sinners, které se schází ke svým zkouškám právě v našem sboru.

To, že pokračuje vydávání sborového dopisu je velkou zásluhou především redakční rady: Tomáše Vokatého, který dopis technicky zpracovává, Jiřího Orta jako šéfredaktora, který dává dohromady jednotlivá čísla po obsahové stránce, Lenky Vokaté, která každé číslo pročitá a odstraňuje chyby a Ondřeje Rady, který navrhuje obálku. Jsem velice vděčný všem, kteří myslí na sborový dopis a sami přinášejí příspěvky o životě sboru nebo církve. Je to obrovskou pomocí a chci povzbudit i ostatní. Jedině pak se mohou Katakomby stát tím, čím by měly být – tedy určitou kronikou našeho sboru.

Pamatuji si, že mi Joel Pokorný už kdysi říkal, že se život v našich sborech bude čím dál tím více koncentrovat do nedělí. Toto vnímám i v našem sboru. Mám radost z toho, že naše společenství je velice otevřené, přicházejí rodiny s dětmi a mnozí hosté a z ohlasů vím, že atmosféra bohoslužeb je pro všechny inspirující. Děkuji Michaele Otterové, která se ujala organizace učitelů nedělní školy – není samozřejmé, že jich je v našem sboru dost, a že na sebe berou tuto důležitou službu. Děkuji také varhaníkům, kytaristům, klavíristům i všem členům staršovstva za jejich nedělní služby. I to, že zůstáváme i po bohoslužbách, abychom byli spolu, že se drží tradice společných obědů, to skutečně není samozřejmé a já jsem za to Pánu Bohu vděčný.

Máme za co děkovat Pánu Bohu, že toto vše smíme z jeho milosti prožívat. A přidat se k vyznání žalmisty: „O jedno jsem prosil Hospodina a jen o to budu usilovat: abych v domě Hospodinově směl bydlet po všechny dny, co živ budu, abych patřil na Hospodinovu vřidnost a zpytoval jeho vůli v chrámu.“

Jiří Ort

Zpráva kurátora

o provozu a opravách ve sborových prostorách a bytě

BYT

První polovinu roku 2010 jsme věnovali úpravám ve sborovém bytě.

23. ledna tohoto roku proběhla sborová brigáda v rámci které jsme celý byt důkladně uklidili, umyli jsme okna, vyprali záclony a závěsy a vyměnili starou kuchyňskou linku za novější, kterou sbor už dříve dostal darem. Nebudu zde zabíhat do podrobností, kdo co a jak, ale rozhodně bych rád poděkoval všem kdo přišli, protože za ten jeden dlouhý den udělali hodně práce.

Byla zakoupen nový sporák, digestoř a lednice. Byla provedena oprava koupelny. Při opravách nebylo vyžděno nově stávající umakartové jádro, ale bylo obloženo novými izolačními deskami, byla upravena elektroinstalace, rozvody vody a bylo namontováno nové umyvadlo a vana. Náklady na tyto úpravy byly 44 000 Kč. Byly provedeny nutné opravy elektroinstalací v bytě.

Od 1. 3. 2010 máme ve sborovém bytě nové nájemníky, jedná se o Václava Španihela a 4 další osoby, převážně studenty.

MODLITEBNA

Mohu vám s potěšením říct, že úpravy topení a izolace modlitebny, které začaly v roce 2009 a pokračovaly i v loňském roce přinesly své ovoce. V roce 2010 jsme oproti předchozím letům ušetřili 11 000 Kč na spotřebě plynu a necelé 3000 Kč na elektrické energii.

Díky účelovému daru jednoho člena sboru, jsme mohli provést úpravy ozvučení sborových prostor. Byly zkontrolovány a opraveny stávající rozvody a vyměněny mikrofony. Mikrofon na stole Páně, na který právě mluvím, je jednak estetičtější, než původí, ale hlavně lépe vyhovuje reprodukci mluveného slova a není potřeba, aby řečník hovořil z přesné vzdálenosti. Dále máme k dispozici jeden bezdrátový mikroport. Celkové náklady na úpravy činily 16 000 Kč.

S M. Jelínkovou jsme se domluvili, že se budeme snažit zajišťovat materiál na pohostění po bohoslužbách z fairtradeového Obchůdku Jednoho světa.

NÁKUP ŽIDLÍ DO SBOROVÝCH PROSTOR

Při loňské i předloňské brigádě jsme se snažili také opravit některé poškozené židle. Bohužel jsme zjistili, že je více těch židlí, které musíme vyřadit, než těch, které je možno opravit. Další židle musíme vyřazovat postupně, tak jak se „rozpadají“. Myslím, že i nyní bychom našli několik židlí, které jsou poškozené, sedák je uvolněný, nebo má špatný sklon a při sezení se z nich sklouzává.

Na jednání staršovstva jsme došli k tomu, že další opravy stávajících židlí jsou dílem neekonomické a dílem nemožné (u židlí, kde praská dřevo na nohách) a došli jsme k závěru, že je potřeba zakoupit židle nové.

Začali jsme už židle vybírat, ale zatím ještě nemáme jasno o konkrétním typu židle. Některé vzorky už ve sboru máme, můžete se na ně podívat a posadit se v malé modlitebně. Další vzorky židlí ještě dostaneme. Přivítáme jakékoliv vaše připomínky a návrhy.

Cena jedné židle se pohybuje v rozmezí 950 – 1300 Kč a do sboru potřebujeme 100 ks. Jedná se tedy o velkou investici, která vyžaduje schválení výročním sborovým shromážděním. Navrhují tedy usnesení, o kterém budeme samostatně hlasovat po přečtení zprávy, které zní:

Výroční sborové shromáždění pověřuje staršovstvo sboru výběrem a zakoupením 100 ks. nových židlí do sborových prostor. Židle budou zakoupeny z finančních prostředků sboru a celková cena nepřesáhne 120 000 Kč vč. DPH.

Závěrem své zprávy bych rád poděkoval všem členům sboru, kteří se podílejí na jeho provozu, ať už úklidem, přípravou pohoštění, opravami nebo odvozem méně pohyblivých členů sboru. Bez nich bychom neměli tak příjemné zázemí jako máme.

Tomáš Vokatý

Saláry a sbírky v našem sboru

Po skončení roku 2010 by bylo zajímavé podívat se, jaká byla finanční obětavost členů našeho sboru. Podrobnou zprávu o finančním hospodaření našeho sboru slyšeli ti, kteří byli na sborovém shromáždění 27. února t.r.

Všimněme si nejprve saláru – to je roční dar sboru (církvi), který má dle svých finančních možností složit každý řádný člen sboru (výdělečně činný a důchodci). V r. 2010 obdržel sbor od svých členů v salárech 279.650,-Kč od 76 plátců. Bylo to o 21.300,-Kč méně než v r. 2009, kdy bylo plátců 81. Úbytek plátců byl způsoben úmrtím, odstěhovaním a zapomenutím. Je třeba si ale všimnout, že 27 plátců salár oproti roku 2009 zvýšilo, 36 platilo stejně a 13 salár snížilo. Ještě jaká je skladba salárů. Z celkové částky 19 plátců platilo salár od 200-800,-Kč, 43 plátců od 1.000-5.000,-Kč, 14 plátců pak platilo více než 5.000,-Kč v částce 159.500,-Kč. Je samozřejmě třeba poděkovat všem, protože i ti, kteří předávají jen nízké částky, přiznávají se tím ke své příslušnosti do sboru. Pochopitelně by bylo radostné, kdyby jim finanční situace umožnila salár zvýšit.

Všimněme si dále celkové obětavosti členů sboru, tj. mimo salár také sbírky ve shromážděních na potřeby sboru či celocírkevní sbírky (diakonie, bohoslovci, Jubilejní toleranční dar, církevní tisk aj.). Patří sem též každoroční sbírka na Jeronymovu jednotu (pomoc sborům při opravách budov, zařízení apod.). Dále je

třeba upozornit, že v r. 2010 jsme na archové sbírky vybrali na pomoc Haiti a postiženým povodněmi v naší zemi celkem 59.260,-Kč. Sečteme-li tedy celkovou obětavost, tj. včetně salárů, dostaneme částku 465.000,-Kč. Tolik jsme měli i v r. 2009.

Bude dobře, když i v letošním roce se každý zamyslí nad svými možnostmi podpořit maximálně svým salárem (a sbírkami) práci našeho sboru a tím i celé ČCE, třebaže finanční situace v našem státě a tím i v některých domácnostech není právě růžová.

Pro pořádek uvádím, že salár je možno platit hotově při návštěvě shromáždění nebo přes banku (pohodlná pro vás může být pravidelná měsíční platba). Náš účet je 280963329/0800, variabilní symbol salárů je 10 (u Jer. Jedn. 20) a k tomu vaše číslo, které je uvedeno u adresy na sborovém dopise.

Zmiňuji se ještě o pravidelné roční sbírce pro Jeronymovu jednotu (v r. 2010 jsme vybrali 24.000,-Kč). Doufám, že letáčky obdržíme pro příští sborový dopis. Každý rok vyslovuji lítost nad tím, že asi polovina plátců saláru zatím nepodpoří alespoň minimálním příspěvkem tuto potřebnou sbírku. Třeba se to letos zlepší. Sbírka je otevřená do konce měsíce května. Je možno platit hotově na sběrací listinu, složenkou nebo bankovním převodem.

Emil Veber

Ohlédnutí

Josef Batelka

*Za rosných jiter
v zahradách zrání,
na cestách tuláků
ticha a hvězd,
neslyšné dunění
Tvého zvěstování
zbrojilo srdce mé
k lásce a pro bolest.*

*V polední závratí
větrných vlání,
když nesli jsme z bojů
jen kořist svých ran,
útěšný poplach
Tvého zvěstování
přehlušil naději
zvonění hran.*

*Za rmutných večerů
v slzách účtování,
kdy marnost nad marnost
šíří svůj škleb,
láska a milost
Tvého zvěstování
volá nás domů,
kde víno a chléb.*

Pašijový příběh

Každé 3. úterý v měsíci se setkáváme k tématickému zamýšlení nad Bibli. V současné době je to pašijový příběh. Na tato setkání jste srdečně zváni. **JO**

Mk 14,53–65

Synedrion byl nejvyšší židovský samosprávný orgán. V době svého vzniku byli jeho členy představitelé předních kněžských rodů v počtu 71. V Ježíšově době byli však součástí synedria i zástupci lidovějších vrstev a směrů, zejména znalci Zákona (zákoníci), kteří příslušeli většinou k farizejskému směru. „Starší“ pak bylo obecným označením členů synedria. Tento židovský nejvyšší správní orgán měl zřetelné zásady jednání – jakkoliv musíme vzít vážně, že v Ježíšově době nemusely být tak striktně dodržovány. Často se mluví o tom, že synedrion nemělo právo provádět rozsudky smrti. Toto je však sporné – stačí si uvědomit ukamenování Štěpána. Zdá se, že se spíš nejvyšší rada chtěla tomuto provedení vyhnout právě u Ježíše. Zároveň je velice zvláštní, že zasedání kvůli Ježíšovi proběhlo v rámci svátků a to navíc v noční době, což je proti pravidlům zachyceným v Mišně. Navíc podle různých zpráv měla být zasedání v okrsku chrámovém, kde ovšem příbytek veleknězův nebyl. Vyprávění u Marka a Matouše zřejmě odkazují na požadavek, že rozsudek smrti nesmí být vynesena v rámci jednoho zasedání (Mk 14,53-65 a 15,1). Tedy nejprve výslechy a důkazy a až v následném zasedání vynesení rozsudku. Zřetelně kvůli spravedlivějšímu, neukvapenému soudu. Evangelista Lukáš ve svém vyprávění ukazuje porušení i této zásady.

Výslech samotný má zřetelně ukázat protiprávnost odsouzení. „Jejich svědectví se neshodovala.“ (Mk 14,56) Znovu tu ale narážíme na něco víc než pouhé vyprávění – i zde máme odkaz na SZ svědectví – „už podle Ž 27,12 patřilo k obávanému údělu mužů Božích býti stíhán *lživými svědky*, podle Iz 50,8-9 Služebník Hospodinův nemůže býti zdolán (*potupen* čili odsouzen) otevřeným a pravdivým protivníkem, podle Mt 5,11 lež je obvyklou zbraní nepřátel lidu Božího.“ (Souček str.119) Obvinění ze zboření a znovupostavení chrámu je poněkud zvláštní, protože židé moc dobře znali *obnovu chrámu* (Ez 40-48) jako ústřední znak nového vykupitelského věku. A Ježíšův výrok o chrámu byl tedy výrazem mesiášského poslání – což pro židovské prostředí muselo být zjevné. Snad právě proto je toto obvinění ukázkou zlé vůle. Ještě zajímavější je Markovo podání obvinění: „Slyšeli jsme ho říkat: Já zbořím tento chrám udělaný rukama a ve třech dnech vystavím jiný, ne rukama udělaný.“ Tato formulace je vlastně obhajobou Ježíšovou a není logická v ústech těch, kdo lživě obviňují. Proto ji Matouš vynechává.

Důležité je **Ježíšovo mlčení**. „Právě svým mlčením se Ježíš v této chvíli prokazuje jako svrchovaný Pán, který uprostřed svého ponížení ovládá celý děj. ... Je také důsledkem jeho přijetí kalicha utrpení jakožto vůle Otcovy a nadto je znakem toho Služebníka Hospodinova, o němž prorok napsal: *však neotevřel úst svých* (Iz 53,7). Tato starozákonní souvislost je hlavním důvodem, proč evangelisté mlčení Ježíšovo tolik zdůrazňují (srv. též Ž 39,3; 37,7; 62,2.6).“ (Souček str.122)

Toto mlčení Ježíš prolamuje až odpovědí na otázku velekněze: „Jsi ty Kristus?“ Ježíšova odpověď „Já jsem“ je o to výraznější, že především u Marka jsme svědky úzkostlivého mlčení kolem Ježíšova mesiášství – tzv. mesiášské tajemství u Marka. Bylo to logické – u Cesareje Filipovy jsme byli svědky, jak snadno se mesiášství může vnímat chybně. Ale tady, tváří v tvář prohry a utrpení se Ježíš k tomuto svému poslání zřetelně přiznává. Ovšem zároveň znovu opravuje možnou mocenskou dezinterpretaci ztotožněním Mesiáše se Synem člověka, který v souladu s proroctvím Danielovým je rozhodující postavou pro Den soudu. Tedy je tím, který určuje smysl dějin i života každého člověka.

Odpovědí na toto prohlášení je „roztržení roucha“ velekněze. Tedy prohlášení Ježíšových slov za rouhání. Následuje odsouzení. Děj nabírá prudký spád.

Mk 14,66-72

Při pročitání různých podání tohoto oddílu narazíme u evangelistů na několik zajímavostí. Mezi Markem a Matoušem je tradičně minimum rozdílů (zajímavé je, že u Marka kohout zakokrhá dvakrát). Zato Lukáš se odlišuje nejen tím, že Petra oslovuje služka pouze v prvním případě, ale i zvláštním posunutím Petrových odpovědí. U Marka mají tyto odpovědi logickou gradaci (o něco silnější než u Matouše). Petr odpovídá vyhýbavě a až v posledním případě zaznívá jasně a tvrdě „Neznám toho člověka“. Lukášovo podání touto odpovědí začíná.

U Jana je zřetelný rukopis autora, který rád nenechává aktéry anonymní. Tak i tady je nám představen člověk, který pokládá poslední, třetí otázku Petrovi. „Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, jemuž Petr uťal ucho, řekl: „Cožpak jsem tě s ním neviděl v zahradě?“

To jsou ovšem spíše zajímavosti. Ta zásadní shoda mezi všemi evangelisty je důležitější. Církev ve svých základech ponechala tento smutný příběh selhání muže, který měl v rané církvi důležité postavení. Petrovy příběhy nám jasně ukazují, že kdykoliv člověk vsadí na svou vlastní sílu, selhává. Můžeme srovnat s příběhem z Mt 14,28 nebo Mk 14,29-31. Ovšem Petr nám předává důležité svědectví právě ve své slabosti – výkřik o pomoc, hořký pláč. To je cesta k lidské budoucnosti, toto trpké sebepoznání.

Pro církev – ale i pro nás – má tento příběh (nebo příběhy) ještě jeden rozměr. Uprostřed pronásledování první církve mnozí selhali v situaci, kdy měli osvědčit dobré vyznání před nepřátelským světem. Tváří v tvář této výzvě k vyznavačskému následování žijeme stále i my. „Pro církev bylo životně důležitou otázkou, jak podobné případy posuzovat a jak s nimi nakládat. Má je pokládat za ty, kdo Syna Božího znovu křížují a v posměch vydávají, kteří tedy opakují skutek Judův a pro které proto není naděje na obnovení pokání? (Žd 6,6) Či i jim smí a má být nabídnuto ujištění o nové milosti a odpuštění, tak jako i Šimon Petr došel milosti nového počátku po svém zapření? ... Uvedený oddíl Žd 6,4-6 i jiné doklady o životě staré církve ukazují, že se v ní vážky klonily spíše na stranu přísnosti. Nikdo se nesmí příliš bezstarostně spoléhat na odpuštění a dokonce je nesmí předem započítávat na omluvu svého ne dosti krvavého boje proti hříchu (srv. Žd 12,4). Avšak skutečnost, že příběh zapření Petrova má tak pevné místo ve všech evangeliích, je výstrahou proti tomu, aby se tato duchovní obezřetnost a vážnost nezměnila v zatracení popírající veškerou naději a nepočítající se skutečností a mocí milosti.“ (Souček str.141)

Jiří Ort

*Sv. Petr s kohoutem
miniatura z Chludovského žaltáře, 9. století*

Za vším hledej peníze aneb Marxovy výčitky

Máme proti sobě dva pohledy na svět. Jeden takový, že světem hýbou peníze, člověka lze manipulovat, systém (finanční) je určující a dusící a jedinec se v něm topí. Prostě svět je vnímán skrze, marxisticky řečeno, ekonomickou základnu a vše ostatní je jen jakousi kulturní nadstavbou, která je pohříchu závislá právě na ekonomickém systému a penězích. Proto Marx věřil v to, že pokud se změní (kapitalistický) systém, tedy ona ekonomická základna, ze které vše vyvěrá, pak se změní i samotné srdce člověka. Tedy: za vším hledej peníze a myšlenka se přidá.

Odlisný pohled měl Keynes. Podle něj tam, kde se najde dobrá myšlenka, najít peníze už nebude problém. Věřil tedy, že peníze samy od sebe vlastně nezmůžou nic, že musí být v něčí službě. Proto nemá smysl pohrdat malými hloučky aktivistů, kteří chovají bláhovou naději, že změní svět.

Ten první, paradoxně právě marxistický pohled na ekonomiky a svět, dává, dle mého soudu, příliš velkou roli právě ekonomii. Vidí peníze úplně za vším: tak třeba za 2. světovou válku údajně může velká hospodářská krize z dvacátých a třicátých let. Zcela se při tom pomíjí to, že v USA, kde krize začala a vybrala si mnohem krutější daň, k žádné válce nedošlo. Ta si musela počkat až na znesvářenou Evropu, která válkou pak nakazila celý svět a ukončila tím dlouhé období, kdy světovou supervelmocí byla právě Evropa.

Kdo hraje první housle?

Aby mi nebylo špatně rozuměno: ekonomika je důležitá a do jisté míry by se dalo i uvažovat nad tím, že nikdy v dějinách lidstva nehrála právě ona a peníze důležitější roli než teď. Ale přesto: dával bych si pozor na tvrzení, že ekonomika je určujícím faktorem dané kultury. Spíše je to tak, že ekonomika je produktem jisté kultury. Pokud je kultura nesnášenlivá, xenofobní, nedůvěřivá a korupční, bude její ekonomika dost slabá a špatně vyvinutá. Ekonomika je v tomto pohledu výplod dané kultury a nikoli naopak, jak by tvrdil Marx.

A když už jsme u Marxe. Důvod, proč chtěl změnit společnost, nebyl ten, že by kapitalismus byl neefektivní. Dokonce ve svém Komunistickém manifestu mu vysekává tu největší poklonu: „Kapitalismus obohatil za posledních sto let lidstvo tak,“ píše Marx, „že si dnes žijeme lépe než králové středověku.“ Marx kapitalismu vyčítal hlavně to, že je nespravedlivý, a chtěl ho tak nahradit společností spravedlivější, jakkoli výsledkem byl totální debakl.

Nikdo nikdy ale netvrdil, že kapitalismus je spravedlivý. Jeho obrazem může být (a je) hra Monopoly. Na startu sice mají všichni stejné výchozí podmínky, ale už po několika málo kolech přestává být hra spravedlivou. Ten kdo něco získá,

tomu bude dál přidáno. Prostě, na koho se usměje štěstěna v prvním kole, ten může expandovat, investovat a má mnohem větší pravděpodobnost, že se mu brzy podaří vytlačit zbytek hráčů. Naštěstí má hra svůj konec a začíná se znovu od začátku se stejnými šancemi.

Monopol forever

Představte si ale, jak by to asi vypadalo, kdyby se jedna partie Monopolů hrála celý život – jeden hráč by za pár hodin vyhrál monopolní postavení a místo nového začátku by se prostě pokračovalo v situaci monopolu jednoho hráče. Zde už je ona nespravedlivost vidět naplno. Naštěstí to ve skutečném životě tak není, ale přesto se mi zdá ten průměr vhodný k následující úvaze: nemít umělé státní a úřednické organizace, které hlídají konkurenční prostředí a antimonopolní politiku, brzy bychom možná též skončili podobně jako v nikdy nekončící jediné partii Monopolů – vítěz bere vše.

Proto je dobře, že věříme, že ekonomika je podmnožina širší kultury a ne naopak.

Tomáš Sedláček, otištěno v HN 17. 2. 2011

(přetištěno s dovolením redakce Hospodářských novin)

Kronika vršovického sboru – 3. díl

Bylo nutno prostor především vyčistit. Když se ukázalo, že nám nebude současně přidělen byt bývalého hostinského, protože se pro něho nenašel byt náhradní, zazdili jsme jak spojovací dveře z bývalého výčepu, nyní předsíně modlitebny, do kuchyně, tak z modlitebny do chodby a zřídili příčku, oddělující kloser po úpravě od zbytku chodby, která patřila k bytu. Podlaha v předsíni byla napadena dřevomorkou vinou zchátralého vodovodu. Proto jsme ji vykopali s podsypem až na klenbu, vypálili sírou a před položením nové podlahy zasyпали škvárou tak žhavou, že jsme si při rovnání povrchu propálili podrážky. Vodovod jsme z předsíně odstranili. Vpředu modlitebny byl zřízen stupínek pro zakoupený stůl Páně. Zakoupili jsme také stříbrné nádoby k vysluhování svátostí, ale to nám později zloděj ukradl i s krásně vázanou biblí, která byla snad jediným darem od mateřského sboru. Zloděj byl brzy dopaden, ale lup, kromě tácu, který nebyl stříbrný, už neměl. Pozoruhodné je, že jsme náhradou dostali se souhlasem biskupa od katolické církve dva pozlacené kalichy ze zrušeného kostela.

Také byly uzavřeny boční dveře z ulice a zřízeno nové osvětlení. Teprve potom byla opravena omítka, aby se mohlo přikročit k malování, vybroušení parketu, nátěru dřevěného obložení, oken, rolet a dveří. K vytápění byla pořízena velká

kamna na uhlí pro modlitebnu a menší pro předsíň, kde se po nějakou dobu konaly biblické hodiny a část nedělní školy. Židle byly zakoupeny jako zbytek série, která byla exportována do Persie – Íránu.

Hlavní podíl na všech pracech měly rodiny staršovstva, organizované vikářem Dr. Eidernou, s kurátorem Štěpánem a hospodářem Vraštilem v čele.

Plán vybudovat vlastní modlitebnu byl zařazen do první pětiletky (1951 až 1955), ale selhal v důsledku měnové reformy 1. 6. 1953, když už jsme měli připravenou kupní smlouvu s majitelem parcely v Kodaňské ulici, kde dnes stojí telefonní ústředna a prodejna firmy Ford. Majitel samozřejmě odmítl po reformě splnit smlouvu, která ještě nebyla notářským spisem a připravené úspory sboru ve stavebním fondu, skládané od roku 1945 ztratily cenu. Podruhé pohasla naděje v srpnu 1968 změnou politické situace, kdy zanikly i přísliby z ciziny. Řešení do třetice stojí naléhavě před námi.

V rámci desátého výročí založení sboru byly provedeny některé úpravy, modlitebna byla vymalována, natřeny rolety, dveře i obložení. Po této akci nastal útlum až do volby nového faráře i staršovstva. Potom dostala nový nátěr nejen modlitebna zvenku i uvnitř, ale také sborový život. Když zemřel starý nájemník, byla nám na naší žádost přidělena místnost sousedící se sborovou kanceláří v Žitomířské ulici. Bez cenné trosky nábytku jsme spálili, podlahu vyměnili, omítku opravili, prorazili dveře ke spojení s kanceláří, opatřili kamna a skromný nábytek. Tak vznikla první sborovna. I v takto upravených a rozšířených katakombách nás několikrát potrápila vzdušná voda s následnou hnilobou podlahy.

V roce 1971 se připravovala oslava 20. výročí založení sboru vymalováním modlitebny, novými záclonami a tiskem sborníku, který upravil akademický malíř, člen staršovstva M. Rada. Oslava byla narušena uvězněním br. faráře Dusa, kurátora Nováka a člena staršovstva Dr. Hejdánka pro podezření z pokusu narušování voleb. To také zlomilo jednání o koupi domu ve Francouzské ulici č. 98 pro byt faráře a náhradu za katakomby v Žitomířské ulici. Tam byla potom, v roce 1973, zavedena plynová kamna. Z Berlína od G. A. spolku jsme dostali malé varhánky – varhanní positív, které tehdy nahradily harmonium a později, když už byly instalovány velké varhany, dar církve Meklenburska, byl positív přesunut do sborovny už v Černomořské 10. letech 1974–1976 jsme usilovně, ale marně hledali byt pro faráře v Praze i okolí insercí o koupi domku nebo domu s výměnou bytu, vstupem do bytového družstva atd. Potřeba bytu byla ještě naléhavější, když církevní úřad natrvalo odmítl vrátit souhlas br. faráři Dusovi a hlavní překážkou získání nového faráře se stalo, že sbor pro něj neměl byt.

ing. Jan Novák

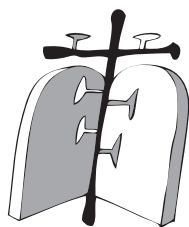
KOLOSÝM 3,1–2

Spojení

Hleďte to, co je nad vámi, kde Kristus
sedí na pravici Boží.

K tomu směřujte, a ne k pozemským
věcem.

ilustrace Ivan Steiger

Staršovstvo sboru nabízí k prodeji

Halogenová kamínka za 500,- Kč (otočná s ovladačem)

kamínka Turbulus za 700,- Kč (spirála + ventilátor)

klávesy Casio za 500,- Kč (klávesy bez dynamiky)

Vše ke shlednutí ve sboru.

Recepty

Před dvěma týdny jsem dostala dlouhý mail Aleny Štěpánové s několika recepty. Alena sama píše, že vaření není její vášní, takže recepty jsou rychlé, jednoduché, ale přesto chutné. Do tohoto čísla Katakomb jsem vybrala dva z nich, a to ty, které jsou spojeny se vzpomínkou na Aleninu babičku z Vysočiny.

Svítek – vzpomínka na dětství

Když jsme přijížděli na prázdniny do Heřmanče na Českomoravskou vysočinu, mívala pro nás babička upečený svítek ze slepice. Těsto na svítek se připraví smícháním 1/2 litru mléka, 5 dkg krupice (je to poměr jako na krupicovou kaši) a 4 vajec. Osolí se a ochutí petrželkou. Babička tak zapékala maso z vařené slepice, ale výborný je stejně zapečený předvařený květák s párkem.

Tento recept jsem uvařila v sobotu. Uvařený květák jsem rozprostřela do pekáčku a zalila svítkem. Byli jsme všichni nadšení.

Pečená bramborová kaše – další vzpomínka na prázdniny

Strouhané vařené brambory nebo bramborová kaše s smíchají se stejným množstvím strouhaných syrových brambor. Přidá se krupička, několik vajec, trochu mléka, syrové nebo namočené sušené houby, česnek, majoránka, sůl, výborné jsou škvarky nebo sádlo. Upečené do zlatova v troubě se podává s černou kávou.

Přeji vám dobrou chuť a hezké předjarní dny a těším se na vaše další nápady z kuchyně.

Marie Ortová

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada, Tomáš Vokatý; Odpovědný redaktor: Ing.Jiří Ort;
Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč